



Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Ruimtelijke Ontwikkeling & Milieu

Nummer
18573

Kenmerk
18573

Raad d.d.
29 maart 2017

Paragraaf begroting
Programma 03

Portefeuillehouder
drs. A.D. (Wendy) Ruwhof

Steller
A. (Annemiek) Haven

Datum
9 februari 2017

Onderwerp
Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040

Geadviseerd besluit

1. Vaststellen van de Routekaart Op weg naar een Klimaatneutraal 2040
2. Kennismemen van het Uitvoeringsprogramma 2017-2018 Op weg naar een Klimaatneutraal 2040 (bijlage 1: uitvoeringsprogramma)

Toelichting op de Beslispunten

Vaststellen van de Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040

Afspraak is dat de gemeente Renkum in 2040 klimaatneutraal is. In het coalitieakkoord 2014-2018 staat vermeld: Er komt een stappenplan waarin staat hoe dit doel wordt bereikt en welke stappen daarvoor in de periode 2014-2018 moeten worden gezet.

De voorgelegde Routekaart en het bijbehorende uitvoeringsplan 2017-2018 is hier de invulling van.

Kennismemen van het Uitvoeringsprogramma 2017-2018 Op weg naar een Klimaatneutraal 2040 (bijlage 1: uitvoeringsprogramma)

Het uitvoeringsprogramma 2017 -2018 geeft door middel van verschillende projecten en activiteiten richting aan de doelstelling om in 2040 klimaatneutraal te worden. De projecten en activiteiten worden op een projectmatige wijze opgepakt. Tweejaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma gemonitord. Voor welke onderwerpen liggen wij op koers, waar moeten wij meer voor doen. Voor een succesvolle duurzame ontwikkeling zijn wij aangewezen op initiatieven van inwoners en bedrijven. Om de klimaatambitie te realiseren is het noodzakelijk dat de gemeentelijke investering gecontinueerd blijft. Tegelijkertijd is het blijven opzoeken van regionale samenwerking belangrijk. Weten wat er speelt, verbinden van Renkumse initiatieven en projecten met die van en in andere gemeenten en maatschappelijke organisaties, kansen benutten.

Beoogd effect

De routekaart Op weg naar een Klimaatneutraal 2040 en bijbehorend uitvoeringsprogramma geeft een meer concrete invulling van het klimaatbeleid en coördineert het gemeentelijk klimaatbeleid. Het uitvoeringsprogramma geeft op concrete wijze weer met welke projecten en activiteiten we een bijdrage gaan leveren aan de klimaatdoelstelling. Het uitvoeringsprogramma wordt tweemaal per jaar gemonitord en bijgesteld. Daarmee kan in de toekomst de voortgang van het programma concreter worden aangegeven.

Kader

Gemeente Renkum heeft in de *Strategische visie 2040* "Strategisch Beleidskader Renkum (ver)bindt "vastgelegd dat duurzaamheid een van de onderwerpen is die als een rode draad doorwerkt op alle hoofdkeuzes en beleidslijnen. Duurzaamheid maakt een integraal onderdeel uit van de ontwikkeling van Renkum en hieraan wordt stapsgewijs met concrete maatregelen vorm gegeven.

In 2010 hebt u de *Kadernota Duurzaam Renkum* vastgesteld, met als doel om duurzaamheidsaspecten in toekomstig beleid en uitvoering te verankeren. De Kadernota Duurzaam Renkum liep tot eind 2015. Met de Routekaart Klimaatneutraal 2040 wordt het Renkums duurzaamheidsbeleid voortgezet en geconcretiseerd.

In de *Milieunota 2013-2016* is vervolgens de ambitie uitgesproken om in 2040 een klimaat neutrale gemeente te zijn. Hierbij is als actiepunt opgenomen dat er een stappenplan wordt opgesteld met doelstellingen om deze ambitie te bereiken. De Routekaart "op weg naar een Klimaatneutraal 2040" is een voortzetting van beleid en acties zoals in deze paragrafen is verwoord.

In het *Coalitieakkoord* voor de periode 2014 - 2018 is concreet de doelstelling uitgesproken dat de gemeente Renkum in 2040 klimaatneutraal is en dat daarvoor een stappenplan wordt geformuleerd waarin wordt uitgewerkt hoe dit doel wordt bereikt en welke stappen daarvoor in deze collegeperiode moeten worden gezet. Deze routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040 en het Uitvoeringsprogramma 2017-2018 zijn een uitwerking hiervan.

Regionaal is in maart 2015 het *Gelders Energie Akkoord* ondertekend door een groot aantal partijen waaronder 35 gemeenten inclusief de gemeente Renkum, 3 waterschappen, 7 omgevingsdiensten, koepels als VNO-NCW, Bouwend Nederland, Uneto-VNI, LTO, de Papierindustrie, bedrijvenverenigingen, 11 huurdersverenigingen en energiecoöperaties. Daarmee bevestigen en versterken zij de afspraken gemaakt in het SER energieakkoord. Doelstelling van het Gelders Energieakkoord is:

- Klimaatneutraal Gelderland uiterlijk 2050
- In 2020 worden minstens 100.000 Gelderse huishoudens voor een substantieel deel voorzien van lokaal opgewekte energie
- In 2020 maken de woningcoöperaties hun belofte waar: is de huurvoorraad van 240.000 woningen van (gemiddeld) een label B voorzien.

Voor de uitvoering van het Gelders Energieakkoord is zo'n 80 miljoen euro beschikbaar gesteld door de provincie Gelderland. Via diverse thematafels worden voor de onderwerpen plannen gemaakt en ingediend bij de provincie Gelderland. Op basis van deze plannen bepaalt de provincie Gelderland welke instrumenten ingezet worden om deze plannen te realiseren. Financiering is hierin een van de instrumenten. Gemeente Renkum is betrokken bij het Gelders Energieakkoord en neemt deel aan verschillende inhoudelijke tafels.

Ook is regionaal in 2013 Routekaart de Groene Kracht vastgesteld. Deze routekaart zal in 2017 een update krijgen

Onderwerp

Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040

Datum

9 februari 2017

Kenmerk

18573

Pagina

2 van 5

Landelijk

In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen, zich verbonden aan het *Energieakkoord voor duurzame groei*. De kern van het akkoord bestaat uit afspraken over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Uitvoering van de afspraken moet resulteren in een betaalbare en schone energievoorziening, werkgelegenheid en kans voor Nederland in de schone technologiemarkt.

Concreet zijn in het Nationale SER Energieakkoord de volgende landelijke doelstellingen afgesproken:

- 14% duurzame energieopwekking in 2020
- 1,5% energiebesparing per jaar
- 20% lagere CO2 uitstoot opzichte van 2010

Argumenten

Klimaatneutraal in 2040 is een ambitieuze doelstelling.

Tegelijkertijd is de invloed van de gemeente beperkt op het bereiken van deze doelstelling. Wij kunnen onmogelijk een concreet beeld schetsen voor een periode van 25 jaar. Daarvoor gaan de ontwikkelingen in techniek en maatschappij te snel en zijn deze te onvoorspelbaar. Onderweg zal steeds duidelijker worden hoe de doelen het best bereikt kunnen worden. Wij hebben er daarom voor gekozen om realistische en haalbare doelen te stellen zonder de ambitie om in 2040 klimaatneutraal te worden uit het oog te verliezen. De weg die wij met deze routekaart opgaan is het smalle pad tussen middelen en ambities. Dit betekent dat wij voorstellen te kiezen voor een pragmatische aanpak passend bij de beschikbaar gestelde middelen in de begroting en beschikbare formatie. En dat wij aansluiten bij de landelijke klimaatdoelstelling voor 2020 en focussen op thema's waar wij als gemeente de grootste meerwaarde hebben.

Kanttekeningen

Om de Renkumse klimaat ambitie te realiseren is het noodzakelijk dat de gemeentelijke investering minimaal gecontinueerd blijft en waar mogelijk op basis van landelijke en provinciale ontwikkelingen bijgesteld wordt. Het huidige beperkte budget maakt het niet makkelijk om de ambitie te realiseren.

Beschikbare formatie en budget zijn uitgangspunt geweest voor opstellen van het uitvoeringsprogramma 2017-2018. Hiermee garanderen wij een efficiënte inzet van middelen bij een realistische werkdruk, kwaliteit en uitvoeringskracht.

Draagvlak

De thema's uit de Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040 sluiten goed aan bij de huidige ontwikkelingen in de regio en in deze gemeente. Een aantal van de projecten in het uitvoeringsprogramma zijn al gestart en kunnen steunen op draagvlak vanuit de samenleving.

Aanpak/Uitvoering

Er is gekozen voor een pragmatische aanpak, waarbij wij aansluiten bij de landelijke klimaatdoelstellingen voor 2020 en wij focussen op thema's waar de gemeente de grootste

Onderwerp

Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040

Datum

9 februari 2017

Kenmerk

18573

Pagina

3 van 5

meerwaarde heeft. Deze thema's zijn in de routekaart uitgewerkt. In het uitvoeringsprogramma zijn per thema de projecten en activiteiten opgenomen.

De looptijd van de Routekaart is tot het jaar 2020. In 2018 treedt er een nieuwe College aan dat op basis van de ontwikkelingen op dat moment het uitvoeringsprogramma actualiseert voor de periode vanaf 2019. De Routekaart Op weg naar een Klimaatneutraal 2040 wordt in 2019 geactualiseerd voor de periode na 2020.

Monitoring

Het is belangrijk om te weten waar de gemeente staat. Daarom is monitoring nodig waarbij gekeken wordt naar de cijfers. De monitoring richt zich op het uitvoeren van een tweejaarlijkse kwantitatieve monitoring van:

- De behaalde CO₂-reductie: het energieverbruik en het aandeel duurzame energie op basis van gegevens aangeleverd vanuit het Gelders Energieakkoord en de Klimaatmonitor.
- De projecten: Welke projecten zijn de afgelopen periode afgerond. Wat is de stand van de lopende projecten. Lukt het om de projectdoelen te bereiken en de financiële stand van zaken.

Op basis hiervan kan een betrouwbaar inzicht gegeven worden in de mate waarin de klimaatdoelen gehaald worden.

NB: de energiegegevens van onze gemeente volgens de landelijke systemen zijn nog niet compleet. In de uitwerkingsperiode van dit plan zullen de monitoring gegevens samen met de landelijke meetinformatie benut moeten worden voor een betere ijking. Daarmee kan in de toekomst de voortgang van het programma concreter worden aangegeven.

Communicatie

Er wordt een communicatieplan opgesteld om bestaande initiatieven zoals het Energieloket beter onder de aandacht te brengen van inwoners en bedrijven.

Financiële consequenties

De projecten en activiteiten die in 2017 en 2018 worden opgepakt worden gefinancierd uit de structureel beschikbaar gestelde middelen in de begroting. In de programmabegroting Energie en Klimaat is jaarlijks een structureel budget van €20.000 beschikbaar. Vanuit de programmabegroting Milieu en duurzaamheid is €8.000 per jaar beschikbaar. Daarnaast hebben wij meerdere stimuleringsleningen, duurzaamheidslening voor particulieren, voor Vereniging voor Eigenaren en voor Maatschappelijk vastgoed ingesteld.

Juridische consequenties

Er zijn geen juridische consequenties.

WMO-aspecten

n.v.t.

Gezondheid

Uitvoering van dit programma levert een positieve bijdrage aan de gezondheid van inwoners.

Onderwerp

Routekaart Op weg naar een klimaatneutraal 2040

Datum

9 februari 2017

Kenmerk

18573

Pagina

4 van 5

Duurzaamheid

De vast te stellen nota geeft invulling aan de duurzaamheidsambities

Effect op vermindering regeldruk

Geen

Alternatieven

- Een alternatief zou zijn dat wij op basis van uitgebreide berekeningen zouden aangeven hoe wij precies in 2040 klimaatneutraal kunnen zijn. De ervaring van plannen in veel gemeenten heeft aangetoond, dat dit een weinig realistisch resultaat geeft. Voor een dergelijke aanpak moet een bureau ingehuurd worden - de specifieke kennis hiertoe hebben wij niet in huis -, wat kosten met zich meebrengt die wij liever aan de uitvoering van bestaande plannen besteden.
- Deze routekaart niet vaststellen. In dat geval legt u niet helder vast langs welke routes u het energie en klimaatbeleid wilt vormgeven.